

PRZYSIONEK (36) *sb m*

przysionek (36), [**przysianek, przysienek**].

o oraz e jasne; przysianek i przysienek z *tekstów nieoznaczających pochyleń*.

sg *N* przysionek (4). ◇ *G* przysionka (10), przysionku (4); -a *WujNT*; -a : -u *BibRadz* (6:2), *BudBib* (3:2). ◇ *A* przysionek (4). ◇ *I* przysionki(e)m (1). ◇ *L* przysionku (6). ◇ *pl N* przysionki (3). ◇ *G* przysionk(o)w (1). ◇ *A* przysionki (1). ◇ *L* przysionkach (2).

Sł stp: przysionek, przysienek, *Cn notuje, Linde XVI* (dwa z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. *Pomieszczenie w domu pomiędzy drzwiami wejściowymi a pomieszczeniami głównymi, przedsionek, może też ganek; atriolum Mącz, Cn; vestibulum PolAnt, Cn; atrium, porticus Vulg* (9) : Ktora [dzieweczka] poznawszy Piotrow głos/ przed radością nie otworzyła przyśionką/ ále w dom wbieżawszy oznaymiła iż Piotr łthał przed przysionkiem. *BibRadz Act* 12/14, *Act* 12/13; *Mącz* 19a; A iefł w Ieruzálem podle *plácu* owczego/ ładzáwká ktorá po Zydowłku zowiá Bethfáidá/ máiáca pięć krużgankow (*marg*) przysionkow. (-). *WujNT Ioann* 5/2, *Matth* 26/71, *Mar* 14/68; [Przed tą izdebką przysionek niewielki. Ta izdebka i z tym przysienkiem po pogorzeli została *LustrWpol* I 19; Z tej sieni przysionek, z przysionku komora *LustrWpol* I 59; *InwZiemKraK* 1577/33].

przysionek czego (1): náprzod wefłziście w przyśionek chrzcielnice *SkarŻyw* 278.

Przen (1) : Ieśli [Bóg] ták przyśionek łwoy/ to iefł niebá/ łłóńce/ gwiazdy/ morze/ ziemię/ nádał y ozdobił: dáleko wiécey łwoy pokoy y páłac wktorym łam miełzka vbogácił *SkarŻyw* A3.

2. *W opisie świątyni jerozolimskiej; zewnętrzna część świątyni – ganek, krużganek, dziedzińec, brama; porticus PolAnt, Vulg; atrium, aula, testudo, vestibulum PolAnt* (27) : Tedy łię Iezus przechadzał po kościele w przyłionku Sałomonowym. *BibRadz Ioann* 10/23, 1.*Par* 23/28, 28/6, *Ez* 10/4, 40/29, 31 (10); A przyłionek przed domem onym ná dwudziełtu łokiet dłuza iego *BudBib* 3.*Reg* 6/3; Y przydzie książę drogá przysionku/ broná zewnętrzną/ y łtać będzie v podwoiá brony/ á będą czynić offiárnicy cáłopalenie iego *BudBib Ez* 46/2, 3.*Reg* 6/3, *Ez* 41/25, 26; [zmyerz kofzczól bozy/ y oltharz [...]] A przyłzanek ktory iefłh przed kofzczólem wyrzvcz gy přecz *TomZbrudzAp* 11/2; Vczynił tész przyśionek łtołeczny/ w którym iefł łtołicá łádowa *WujBib* 3.*Reg* 7/7 (*Linde*), 3.*Reg* 7/8 (*Linde*)].

przysionek czego (5): A SŁOwo Páńłkie łtało łię powtore do IERemiałzá gdy iefłcze był zamkniony w przyłionku ciemnice *BibRadz Ier* 33/1; y rozmierzył branę wedle pomiárow wyłzłey miánowánych. Celle iey/ czołá iey/ y sieni iey tákże wedle inych miar/ á okná iey y przyłioⁿki iey włzędý około niey *BibRadz Ez* 40/33, *Ez* 40/48. Cf »przysionek brany«, »przysionek kościoła«.

[*przysionek czego* [= jaki]: Y przyśionek łłupów vczynił pięćdziesiąt łokiet w zdłuzł/ á trzydzieści łokiet włzérz: y drugi przyśionek przed wiéłszym przyśionkiem/ y łłupy y kápítelle ná łłupięch. *WujBib* 3.*Reg* 7/6 (*Linde*).]

Wyrażenia: »przysionek brany, u brany« = *vestibulum portae PolAnt* (1:1): W przyłionku tész v brany były dwa łtoły z iedney łtrony/ á dwa łtoły z drugiey łtrony/ ná ktorych rzezano ofiáry palone *BibRadz Ez* 40/39, *Ez* 40/40.

»przysionek kościelny, kościoła« = *atrium templi PolAnt* (3:1): W przyśionkách Kołciołá Páńłkiego [*in atrius domus Domini*]/ y w połrzodku łiebie o Ieruzálem. Chwałcie Pána. *BibRadz Ps* 115/19,

3.*Esdr* 9/1; Te słowá mowił Iefus w skárbnicy (*marg*) w przyśionku kościelnym, gdzie była skárbnicá ábo skrzyniá ktorá wstáwił krol Ioas. (-) vcząc w kościele *WujNT Ioann* 8/20, s. 170 *marg*.

»przysionek sienny« (1): Zmierzył też długość budowania [...] y pálacu wnątrznego/ y przyśionká siennego [*vestibula atrii*]. *BudBib Ez* 41/15.

»przysionek wewnątrzny« = *atrium interius, aula interior PolAnt* [szyk 1:1] (2): *BibRadz Ez* 10/3; Potym roku što piędziesiątego y trzeciego Mieliącá wtorego/ gdy Alkimus rofkazał mury wewnątrznego przyśionku rozwałić v domu świętego [...] *BudBib 1.Mach* 9/54.

»przysionek zewnątrzny« (1): Y słyszán iest szum skrzydeł Cherubinow aż do przyśionka zewnątrznego [*ad atrium exterius*]/ iáko głos Bogá wżechmocnego gdy mowi. *BibRadz Ez* 10/5.

Synonim: przedsionek.

Cf PRZYSIENIE

LW